სტამბა და რედაქცია ტფილისი, სასახლის ქ., სათ.-აზნაურო ქარვასლა

ხელის-მომწერნი გაზეთის დასაკვეთად მიჰმართავენ რედაქციის დილის 10 -8 საათამდე და საღამოს 6—7 დან „წ. კ. საზ." წიგნის მაღაზიას

ხელ-მოუწერავ წერილებს რედაქცია არ ბეჭდავს.

პირის-პირ მოლაპარაკება რედაქტორთან შეიძლება ყოველ დღე.

ტელეფონი № 363

ცნობის ფურცელი

ყოველ-დღიური გამოცემა

გაზეთის ფასი
ერთის წლით 6 მან., ერთის თვით 60 კაპ.
თითო ნომერი 3 კაპიკი
ფასი განცხადებისა
ჩვეულებრივი სტრიქონი პირველ გვერდზე 10 კაპ., მეოთხეზე—5 კ.

Типографія и Редакція „Цнобисъ Пурцели"
Тифлисъ, Дворцовая ул. д. Дворянства.
Телефонъ № 339

წლის დამლევამდე
გაზეთი „ცნობის ფურცელი"
ღირება 3 მან. 50 კაპ.

ქართული დრამატიული საზოგადოების გამგეობამ
ორიგინალური პიესების რეპერტუარის განსაახლებლად
დანიშნა ამგვარი პიესებისათვის
სამი პრემია 120, 80 და 50 მანეთი
ხოლო გადმოკეთებული პიესებისათვის 50, 30 და 20 მან.

ამისათვის გამგეობა მოიწვევს ქართველ მწერლებს რათა წარმოადგინონ თავიანთი ნაწარმოები, რომლებიც განხილული იქმნებიან გამგეობისა და მის მიერ მოწვეულის პირების თანადასწრებით და საუკეთესო და სცენისათვის გამოსადეგ პიესებს დაენიშნება ღირსების დაგვარად ზემოხსენებული პრემია.

ავტორებმა პიესები უნდა გამოუგზავნონ გამგეობას არა უგვიანეს 15 ენკენისთვისა პიესები ავტორებისაგან ხელმოუწერელნი უნდა იყვნენ, ხოლო სახელი და გვარი ცალკე დაბეჭდილს კონვერტში უნდა იყოს მოხსენებული და ეს დაბეჭდილი კონვერტი პიესასთან ერთად წარმოდგენილი.

ადრესი გამგეობის: ტფილისის სათავად აზნაურო ქარვასლა. (12—6)

ბაღში შესვლა უსასყიდლოდ შეიძლება
27 ივნისიდან დაწყებული მთელს ზაფხულს
მცხეთაში
„არმაზის" ბაღში
(რკინის გზის სადგურის მახლობლად)

კვირაობით შუადღის 12 საათიდან საღამოს 9 საათამდე დაუკრავს სამხედრო მუსიკა ბ-ნ დიუბიზის გამგეობით.

ბაღთან საუკეთესო ბუფეტი და სამზარეულოა. ფასები ყველასათვის ხელმისაწვდენია. ბაღი ყოველ დღე ღიაა.

რკინის გზის «ტფილისის» სადგურის ბუფეტის პატრონი ე. ჩხარტიშვილი.

მატარებლების მიმოსვლა ტფილისსა და მცხეთას შუა.

ტფილისიდან გადის:				მცხეთიდან გამოდის:			
№ 15.	დილის 8 საათსა და	10 წ.		№ 6.	დილიდან 6 საათსა და	54 წ.	
[illegible]	„ 9 „ „	10 —		№ 4.	„ 9 „ „	[illegible]	
[illegible]	„ 10 „ „	15 —		№ 16.	„ 10 „	8 —	
[illegible]5.	ნაშუადღ. 2 „ „	40 —		№ 18.	საღამ. 6 „	53 —	
[illegible]17.	„ 5 „ „	15 —		№ 2.	„ 8 „	20 —	
№ 3.	საღამოს 7 „ „	37 —		№ 18.	„ 9 „	25 —	

ბაღში შესვლა უსასყიდლოდ შეიძლება
(10—8)

ექიმი
დერცენფილდი
დაბრუნდა საზღვარ-გარეთიდან.

არჩენს ავადმყოფებს ვენერიულის (სიფილისი) და საშარდეთა სენისაგან და გარეგანი (კანის) ტკივილებისაგან (ელექტრონით).

ავადმყოფებს ყოველ დღე დებულობს დილის 9—11 საათამდე და საღამოს 6—9 საათამდე.

კუკიაში მადერის ქუჩა № 5.

ექიმი
კ. მ. ჩიქოვანი
ავადმყოფებს იღებს ყოველ დღე დილის 11—12-მდე და საღამოს 7—8 საათ.
მიხეილის ქუჩა, № 16.
Докторъ К. М. Чиковани
Михайлов., № 16.

დაიბეჭდა და გაისყიდება ქ. შ. წერა-კითხვის გამავრცელებლის საზოგადოების წიგნის მაღაზიაში.
თხზულებანი
ა. ს. პუშკინისა
ავტორის პორტრეტით და ბიოგრაფიით
ფასი 50 კაპ.

გამოვიდა და ისყიდება
ყველა ქართულ წიგნის მაღაზიებსა და ეკკლესიებშიაც
ცხოვრება წმ. დიდისა მოწამისა
იაკობ დაჭრილისა
მეორე გამოცემა მორჩილის რაჟდენ ბარამიძისა
ფასი ერთი შაური. (10—10)

სამკურნალო და ამბულატორია
ს. ბ. თოფურიასი
ქუთაისში.

სამკურნალოში 50 საწოლია ავადმყოფთათვის მიიღებიან ავადმყოფნი: შინაგანისა, ნერვების, საქირურგიო, თვალისა და დედათა ავადმყოფობისანი,

გადამდებ სენით ავადმყოფნი, არ მიიღებიან.

ავადმყოფთ სინჯავენ დილის 11 საათიდგან ნაშუადღევის 3 საათამდე. შინაგან და ნერვების ავადმყოფობას სწამლობს ს. ბ. თოფურია. საქირურგო თვალების ავადმყოფობას და სიფილისს შ. კ. ზერაძე.

დედათა ავადმყოფობას მკურნალი ქალი მ. თ. კოზანი.

ამბულატორიასთან არის კაბინეტი, საექიმო და საბაქტერიოლოგიო გამოკვლევისათვის, ელექტრონით წამლობისათვისა და მასაჟისათვის.

სამკურნალო დირექტორი ს. ბ. თოფურია

Лѣчебница С. В. Топурія въ Кутаисѣ.

ახალი ამბავი

*** სიყალბის ჩადენა ხმოსნისაგან. ამას წინად ჩვენ ვაუწყეთ მკითხველებს, რომ ქალაქში ხმა დადის ერთის ხმოსნის მიერ სიყალბის ჩადენაზე. ამ ჟამად უკვე გამოირკვა, რომ ხმოსანი იგი არის თავ. ნიკოლოზ ზაქარიას ძე თუმანოვი, რომელსაც თურმე ბოროტ-განზრახვით დაფასების დავთრებში რაღაც სიყალბე ჩაუდენია. ამ სიყალბის აზრი ის ყოფილა, რომ ქალაქისათვის გამოეცინცლა კარგი ნაჭერი მიწა, რომლის მომიჯნავეც თვითონ ყოფილა.

ეგ ხმოსანი ეგრედ წოდებულ „ახალგაზრდათა დასს" ეკუთვნოდა. ადვილი წარმოსადგენია თუ ახალგაზრდები ასეთი არამზადები გამოდიან, რანი უნდა იყვნენ ძველი დასელი „კულტუროსნები". ეს ამბავი სრულებით უცაბედად გამოტყვრა თურმე და ეჭვი არ არის თუ ნამდვილს გამოძიებას შეუდგნენ, ბევრს რასმე არამზადულს აღმოაჩენენ კულტუროსანთა გამგეობასა და საბჭოში.

*** მამა სოლომონ მოშიაშვილისათვის. უბოძებიათ დეკანოზობა მამა სოლომონ კარგად ცნობილია სასულიერო წოდებაში ვითარცა განათლებული, გულ კეთილი და მხნე მოძღვარი. მამა სოლომონ დეკანოზათ კურთხეულ იყო ამ თვის 25 ყოვლად სამღვდელო ლეონიდისა და კირიონისაგან.

*** დუშეთის მ[illegible]ს თანაშემწეს თავ[illegible] თავის თანამდებობის[illegible] სასურველია,[illegible]შეთმა ქალაქის მოუ[illegible]ის მართლა განათლ[illegible]მხნე კაცი, რათა ქალაქმა [illegible]ს წინ მსვ-

ლელობა და დაწინაურება. ეჭვი არ არის თუ დუშელები მოინდომებენ ქალაქის მოურავად კარგს და მხნე კაცს მოსძებნიან. თუ თვითონ დუშეთში ამ ჟამად არ მოიპოვება შესაფერი კაცი, განა სხვაგან ვერ მოიძებნება, საჭიროა მხოლოდ სასურველი და ერთ გული ცდა.

*** საშინელი სიცხეები ტფილისში. ეს აგერ მეხუთე დღეა რაც ტფილისში საშინელი სიცხეები დაიჭირა და შუადღესა და ნაშუადღევსაც 50 გრადუსი სიცხეა ხოლმე, ბევრნი ავად ხდებიან ნამეტნავად ბავშვები.

*** გვალვა პროვინციებში. როგორც პროვინციებიდანა გვწერენ წელს ამ ზაფხულს საშინელი გვალვები დაიჭირა ძ ბევრგან ყოველივე იმედი დაუკარგა გლეხკაცობას მოსავალს და ჭირნახულზე. თუ აგრე გაგრძელდა და ცოტას ხანს წვიმამ არ დაალბო ქვეყანა, დიდძალი მოსავალი გაფუჭდება და სულერთიანად ძირში გახმება დათესილებიო. ესღა აკლდა ჩვენს ისედაც უკან ჩამორჩენილს და ყოვლისფრით დაჩაგრულს ბეჩავ ხალხს.

*** ახალი დანიშნულებანი. როგორც ისმის, დუშეთის მაზრის უფროსად დანიშნული იქნება თიონეთის მაზრის უფროსი ალექსი-მესხიშვილი, ხოლო ამ უკანასკნელის ადგილზედ—საერო დარაჯთა ინსპექტორი თავ. ნ. ზ. ჩოლოყაშვილი.

*** ავადმყოფობა ტფილისში. პირველ ივლისიდან ხუთმეტამდე ტფილისში ავად გამხდარა: ყელჭირვებით 7 სული, ყივანა ხველით 1; სახადით 8, წითელით 1. ეს ავადმყოფობანი განსაკუთრებით ბავშვებს ედება.

*** ახალი ნიხრი ხორცზე. გუშინდელი დღიდან ტფილისში ხორცზე დაწესებულია გირვანქაზე 7 კაპ. პირველ ხარისხის ხორცზე.

*** მალაზიის პრეზიდენტი ბ-ნი ლანკო შეუპყრიათ და ციხეში ჩაუსვამთ, ვინაიდგან იგი უცვნიათ ბოროტად გაკოტრებულად. ლანკო ტფილ[illegible] ვაჭრობდა ოცდაათ წელი[illegible]ტი.

*** [illegible]რტეება. ბ-ნ რედა[illegible]ივცემულ [illegible]ზეთ [illegible]ელში" ორს [illegible]ანიდე[illegible] ამა წლისას [illegible]ის[illegible] უცნაურს და [illegible]ავწამებს: კავთის-[illegible]ელის აზ. გედევან ლუხუნიშვილის ამ ორის წლის წინედ დაკარგული ქალი „ისევ იმის" სიტყვით, როგორც მას, სანდო პირებისაგან გაუგია, უკვე ცნობილს ცამბაიიდგან დაბრუნებულს ბასილაშვილს ჩემთვის გადმოებოძოს.

იტყვიან, ჭორი ჭორიაო, მაგრამ ჭორიც რაიმე სიადაგზედ შენდებაო, მე ვერ წარმომიდგენია, ვკვირობ არამც თუ მე, არამედ მთელი აქაური საზოგადოება, ვერ გაგვიგია რაზედ ამყარებს ვიღაც „ისევ ის" ესეთ უცნაურს, უკანასკნელი იოტის ოდენი სიმართლეს მოკლებულს ამბავს! ღმერთო ჩემო, სადამდე არ მიიყვანს კაცს ავანტყოფი ფანტაზიის მოქმედება, საითკენ არ გადაფრენს, რა ციხე სიმაგრებს არ აშენებინებს აბურბუმელავებს. ამაღელვა მაგის წერილმა, ამაღელვა იმიტომ რომ, იმისთანა წინდაუხედავის პრახაბრუხით მე ჩირქსა მცხებს საჯაროთ, მაბრალებს იმას, რის მგზავსიც სიზმარშიაც არ წარმომიდგება.

ვთხოვ ბ-ნო „ისევ ის" გამოაქვეყნოთ ვინ არიან ის „სანდო პირები", რომლებიდგანაც „მხოლოთ ეხლა შეიტყეთ, რომ ის საბრალო მსხვერპლი ეხლა ჩემს ხელშია".

დაგვიმტკიცეთ, გამოაქვეყნეთ, ნუ ეფარებით ამ ვიღაც „სანდო პირებს".

ამასთანავე მივმართამ ადგილობრივ ბოქაულს და სხვებსაც, რომ ეს საქმე გამოიძიონ.

მეჯვრისხევის ბოქაულის მწერალი აზნაური გრიგოლ ქაიხოსროს ძე ჯილაძე.

*** თელავი. სასეირნო ბაღის გახსნება. მაისიდან დაწყობილი საქართველოს სხვა და სხვა ქალაქიდან დაიწყეს მოსვლა თელავში სააგარაკოთ. რასაკვირველია, მომსვლელთ იქვე გაგებული ექნებოდათ რით არის თელავი შესანიშნავი და განთქმული-ჰაერის სიმშვენიერით და ცივის წყაროებით. თუმცა წყაროზედაც მაქვს ორიოდე სიტყვა სათქმელი, მაგრამ ეს შემდეგ იყოს, მხოლოდ ეხლა ეს უნდა მოგახსენოთ, რომ შევრცხვით, შევრცხვით თელაველები მოაგარაკეთა მხრივ. შარშან და წინადაც მოაგარაკენი რომ მოვიდოდნენ მარტო მაშინ ილვიძებდა და ცოცხლდებოდა თელავის ბაღი, რადგანაც მუდამ ჟამს შიგ დადიოდნენ ნამეტნავად ღამღამობით. მაშინ რომელ ხეივანზედაც რომ გაგევლოთ, იმდენი მოსეირნენი იყვნენ, რომ თავისუფლად სიარული გაგიძნელდებოდათ, ხოლო წელს მოაგარაკენი ერთობ გაუწყრნენ, ასე რომ რა დროსაც გნებავთ ბაღი ცარიელი დაგხვდებათ ქვით და ბუქით სავსე. მიზეზი გაწყრომისა და გზის აქცევისა ის არის, რომ წინად კიდევ იყო რამე, ხოლო წელს მოაჯირი სულ დაუძველდა და აქა-იქა გადაიქცა კიდეც, უმოაჯირობით დაიწყეს შიგ შესვლა ძ ბალახის ძოვნა ოთხფეხთ და მოსეირნების მაგივრად ისინი ატარებენ დროს. ხეივნები ისეთი მტვრით და მსხვილი კენჭებით სავსე, რომ როცა იქ დასეირნობთ გეშინიანთ ფეხი არ წამოვკრა და კისერი არ მოვიტეხოვო და ისეა გაქეცული თითქოს რამდენიმე წლის ქაჩალიაო. ამიტომ წელს ქალაქის ბაღს ტუჩი აჭკრეს და ნადიკვარზე დაიწყეს სიარული, რომელიც შესანიშვია თავისი ჰავით და მუდამ ჟამს მოჰქრის ცივი გომბორის მთიდან ახალი მთის გამაცოხლებელი ნიავი, რომელიც ადამიანის ძარღვებში სისხლს აღვიძებს და რაც უნდა თბილად ჰეცვათ მაინც სიცივეს გრძნობთ. ამიტომ მუდამ საღამ-საღამობით სავსეა ხოლმე მოსეირნე ხალხით ამოდენა ადგილი; დასეირნობენ და თან ლაპარაკობენ, რომ ასეთი შესანიშნავი და ყოველ-მხრით შემკობილი ადგილი არის თელავში და ასე უყურადღებოდ კი სტოვებენ თელაველებიო· ეს იქით იყოს, მაგრამ ნადიკვარს წამსვლელმა უნდა გაიაროს ძველი აგურხანები, რაშიაც ახლო-მახლო მცხოვრებნი ნაგავსა და მყრალს სიბინძურეს ჰყრიან და ხან მკვდარ ძაღლს გადმოაგდებენ ხოლმე, ხან კატას და ხან ქათამს, გადმოგდებული მკვდარი ყროლდება და იქ გამვლელ-გამომვლელ ცხვირსახოცი უნდა ედოს უეჭველად ცხვირზე, რომ სული არ შეუგუბდეს. ამისათვის ეს პატარა ვიწრო გზა კი უშხამებს ადამიანს იმ სიამოვნებას, რომელსაც ჰგრძნობს იქ ყოფნის დროს.

—ლი.

*** ს. გურშული. (სამეგრელო) ცოტ-ცოტა ყველაფერზედ. ყოველ წლივ „ილიობა" დღეს ამ სოფელში ჯარიანობა დღეობა იციან, თითოეული ოჯახი თითქმის ერთის კვირით ადრე შეუდგება დღეობის რიგ[illegible]ანად გადახდის თავდარიგს, ამზადებენ განსაკუთრებით საჭმელ-სასმელსა, რომ დაპატიჟებულ სტუმრებს რიგიანი გულუხვი მასპინძლობა გაუწიონ. ამ სოფლის ყოველ ოჯახს, ღარიბს თუ მდიდარს, ორთა შუა რიცხვით, 10—50-მდე დაპატიჟებული სტუმრები ეყოლება. ხოლო ზოგიერთებს კი ერთის თუ ორის დღით ადრე ეწვევა სტუმრები, აქედან ადვილი წარმოსადგენია, რომ ეს უბრალო ხარჯი-ბარჯი ტყუილ უბრალოდ ეკარგება უამისოდაც ღარიბს მკიდრსა, მაგრამ ხომ მოგეხსენებათ, ნათქვამია- „ჩვეულება რჯულზე უმტკიცესია"-ო. მიუხედავად ამისა, წელს მშვენიერი ამინდი იყო, რამაც აუარებელი ხალხი მიიზიდა, მაგრამ ესენი უფრო დროს გასატარებლად მოსულან და არა სალოცავად, ანუ ეკკლესიისთვის შესაწირავის შესაწირავად, როგორც ეს სამეგრელოს ზოგიერთ სოფლებში იციან, თვინიერ მრევლისა, ამ ეკკლესიას გარეშე პირებისაგან ერთი კაპეიკიც აღარ შეემატება. დილას წირვის დროს, მრევლი თავისის სტუმრებით წირვის მოსასმენად ეკკლესიაში მოვიდნენ, სადაც მწირველი იყო ადგილობრივი კრებული მღვდელი მ. იოანე ჯიქია და დიაკონი ლავრენტი კალანდარაშვილი. ხსენებულ დღეს, ნებით თუ უნებლიეთ, მომეცა შემთხვევა სხვებთან ერთად მეც დავსწრებოდი ამ დღეობა-ჯარიანობას, დილით მეც გიახლით ეკკლესიაში წირვის მოსასმენად და მართალი უნდა მოგახსენოთ, მკითხველო, რომ ჩემი ყურადღება მიიპყრო პატარა ქალ-ვაჟისაგან შემდგარმა რუსულ-ქართულ გალობამ. ეს პაწია მოსწავლეები ისე მწყობრად და საამოდ გალობდნენ სრულს წირვის წესს, რომ მსმენელნი ყველა ლოცავდა ადგილობრივ სამრევლო სკოლი[ს] მმართველ-მასწავლებელს სამეგრელოს სასულ. სასწავ. კურს დამთავრებულს დიაკონს მ. ლავრენტი კალანდარაშვილსა, რომელსაც ასე ჩინებულად შეუსწავლია თვისის მოწაფეებისათვის გალობ[ა] ამასთან, როგორც გვიამბე[ს] მო[ს]წავლეებს სრული სადღესასწაული მგალობლები, მიცვალებულის წესის აგებისა და ჯვრის-წერის საგალობლები სცოდნიათ რუსულ-ქართულად, რომლისათვის მთელი მრევლი ამა ეკკლესიისა და გარეშე პირებიც დიდი მადლობელნი არიან მასწავლებლისა. სულითა და გულით უსურვებ სხვა სამრევლო სკოლის მასწავლებლებს მიებაძოს დიაკონის მ. კალანდარიშვილის კეთილ მოქმედებაზედ, ხოლო მე ჩემის მხრივ ვწირავ დიდს მადლობას იმ მწყობრის მგალობელთა გუნდის შედგენისათვის და მისს მგალობელთა გუნდს ვწირავ ჩემი[illegible] ღარიბ ჯიბიდან სასწაი[illegible] თებს, იმ განზრახვით, რო[illegible] ლითა და გულით მოძღვნი[illegible] მცირედიც შეიწირებს"-ო...

ნასადილევს ყველა მასპინძელ[illegible] სტუმრებით გამოვიდნენ სათამა[შ]ოდ დანიშნულ მოედანზედ დროს გასატარებლად. თუ არ ნახევარი, მესამედი მაინც იყო, „შუმირი" მთვრალი. რასაკვირველია, ვინც „შუმირი" არ იყო, ისინი[illegible] მენლად მოელოდნენ სიმ[illegible] მაშ, მაგრამ თქვენს მტერსა [illegible] დუშმანს ისეთი დროს გატარ[illegible] რაც თვალთა ჩვენთა იხილ[ე]ს: [illegible]

ლად ცეკვა-ჯირითობისა, „შუ-
რთა“ შორის ატყდა ერთი ვაი-
გლახი, ხმალ-ხანჯლის ტრიალ-
იალი, თითქო შამილის შემო-
ვას საქართველოზედ და ქართ-
ლებზედ გალაშქრებას მოაგონებ-
ადამიანს. ერთი წუთი ისე არ
ავიდოდა, რომ ჩხუბი და კაცის
აჭრა არ მომხდარიყო. ქალ-კაც-
ა წივილ-კივილს საზღვარი არა
ჰქონდა. ერთის სიტყვით, ისე და-
იამდა, რომ ხმალ-ხანჯლის ტრიალ
ტრიალს ბოლო არ მოღებია, აქ
მშვიდობის დასაცველად ერთი
პოლიციის ბოქაული იყო, მაგრამ
ამისი შიში არავისა ჰქონდა, ეს
უკანასკნელიც ძალიან ჩუმი კაცი
ყოფილა, რომლის სიჩუმემ უფრო
და-უფრო გაათამამა უამისოდაც
თამამებულნი „შუმირ-ხირზე-
ი“—მთვრალ-ფხიზელი. რადა
როის სიჩუმე და სიწყნარე იყო
პირო იქ, სადაც პანტასავით
ვიოდა დაჭრილები?.. სასურ-
ლია ამ გვარ შემთხვევებში პო-
ციელებმა მეტი სიმხნევე და
რჯვე გამოიჩინონ, ვიდრე სხვა
იბში...

ტელეფონი

ხადიდი (ბათუმის ოლ-
ჩრ-ჩქვუდაბის ცოდ-
[illegible] ოლის შერთვა
ვი. კაცი თხოვ-
, მაგრამ ხშირად
ქალს და მოტა-
, თითონ იმ ქა-
ის ჯვარს. ძალიან
[illegible] კაცს მოტაცებ-
კიდეს უსიამოვნება ამი-
რომ თვითონ მოტაცებული
ვია შიგ. მამა მოტაცებული
სა ჩივის მთავრობასთან, რო
მომტაცესო, მთავრობა აჭე
ბს მოტაცებულს, მაშინ მო
ებელი ურიგდება მოტაცებ-
ალის მამას, აძლევს ათიდან
დე ოქროს და მოტაცებულს
ირთავს ცოლად. თუმცა მუ
მანის რჯული ნებას აძლევს
ბილ ცოლობისას კაცს, მაგრა-
ნც მრავალ ცოლობა აქ არ
ის ძრიელ გავრცელებული დამ
[illegible] ცოლით კმაყოფილდებ იან.
ვრი ნ[illegible]ობს და გრძნობს, რომ
რავალ [illegible] ცუდი შედეგი
ქვსო, მაგრამ, როგორც ადათი,
ვეულებისათვის, უარი ვერ უთ-
[illegible]ით, ბევრი მეორე თუ მესამე
[illegible]ლს იმიტომ ირთავს, იქნება
ალი ცოლი კარგათ მოიქცესო,
გრამ ტყუვდება და ძველი ცო-
ი უფრო ირევა როცა ახალსა
ხედავს და რა თქმა უნდა უფრო
უდათ იქცევა.
ძრიელ [illegible]ასტიკათა სჯის მათი
[illegible]ნონი, როცა ცოლი რაშიმე ჰღა-
[illegible]ტობს ქმარსა. მაგ. ქმარს ყვე-
შემთხვევაში, როცა ურიგო-

ბას რასმე შენიშნავს ცოლს, ნე-ბა აქვს დასტოვოს ცოლი. მხოლოდ ცოლს კანონით ნება არ ეძლევა, რომ დასტოვოს ქმარი. ეს არის მარტო კანონი. ხშირათ კი ცოლი ისე ილაჯს ართმევს ქმარს, რომ დიდი მოხარული იქნება ქმარი, რომ ცოლმა დასტოვოს იგი და ხშირათაც ცოლი თავს ანებებს ქმარსა და კაციც მოხარულია ხოლმე, თვით მე დაუტევო და თავს ანებებს. ფული ქორწილისა, რომელსაც კაცი აძლევს ჯვარის წერის დროს ქალს და რომელიც შეადგენს ცოლის საკუთრებას, ქალმა უნდა დაუბრუნოს კაცს დატოვების დროს, მაგრამ ქმარი სულაც არა სთხოვს ფულს ოღონდ კი ცოლმა თავი დაანებოს. თავიდან ფეხამდინ ჩადრში შახვევა და ღრმად პირის დაბურვა არ უშლის აქაურ ქალს სიმწარე გამოაცდევინოს თავის ქმარს. აქაც ისეა, რომ ქალი რასაც მოინდომებს, იმას ასრულებს.

— სიტყვა მარადიდის განმარტება. მარადიდი, სიტყვა მარადიდი ქართული სიტყვა არის და ნიშნავს მარანსა დიდს, აქ ძველ ქრისტიანობის დროს ყოფილა დიდი მარანი და დანარჩენი დიდი ქვევრები ამტკიცებენ ეხლა, რომ აქ ყოფილა დიდი მარანი. ღვინის მოსავალიც დიდი სცოდნია აქ, ეხლა ყურძენს საჭმელად ჰხმარობენ და ღვინოს აღარ აყენებენ. აქ[illegible] საჭმელ-სასმელზედ და სტუმ-რ[illegible]აზედ მეორე მოვილაპარაკოთ. [illegible] მოსავალი. სიმინდები აქ კარ[illegible] არის და კარგი პირი აქვს. [illegible]ტა სიცხეებმა შეაწუხეს, მაგრამ [illegible]ა უჭირს რა.

ი. მახვილაძე.

ყურმოკრული საუბარი

— როგორა ხარ!

— გმადლობ, კარგად!

— ცოლ-შვილი როგორა გყავს?

— გმადლობ, კარგად.

— სიდედრი?

არც რჩება და არცა კვდება.

— მაინც სიკვდილისკენ უჭირავს პირი?

— დიახ სიკვდილისკენ!

— მამიდოცნია!...

რჩეული აზრები

✦ ვნება რყვნის ადამიანის უოგვე-ლივე აზრს, რის გამო ეს აზრები მარტო ბოროტებას გტრფიან.

✦ მხოლოდ მარტოობაში შეუძლიან კაცს ესაუბროს გონიერებას.

✦ ხშირად ზოგნი თავიანთ პატიოსნებასაც კი გაიმეტებენ ოღონდ პატივ-ცემის ნიშანისათვის.

✦ ჩვენ კარგათ ვიცით თუ რანი ვართ, ხოლო სრულებით არ ვიცით რანი ვიქნებით.

✦ ოფლის მოდ[illegible] თუ გინდა სუ-ლელ კაცს ესაუბრე რისამე დასაჯერებლად.

უხორცო საჭმელების მომზადება.

ნაწილი მეორე

წვნიანი საჭმელები

(შემდეგი *)

11. რძის წვენი. აადუღეთ რძე, ჩააყარეთ სუფთათ გარეცხილი ბრინჯი მოამზადეთ ცომის კლიოცკები ესე, აიღეთ ერთი ან ორი კვერცხის გული გახსენით ცოტა წყალში და მოზილეთ მაგარი ცომი, მერე გაათხელეთ დასჭერით ოთხ კუთხათ პატარ-პატარა ნაჭრად მერე დაავგურგალეთ, როდესაც რძეში ბრინჯი მოიხარშება მაშინ ეს დაგურგალებული ცომი ჩაყარეთ ქვაბში, მაშინათვე გაუსწორეთ მარილი, ორიოდე რომ გადმოდუღდეს მზათ იქნება, მიიტანეთ სუფრაზე.

12. ხარშო. ერბოში მოხრაკეთ ერთი მათლაფა ალყად დაჭრილი ხახვი, როდესაც ხახვი შეწითლდება, მაშინ დაასხით რამდენიც საჭირ[illegible]ება მოითხოვს წყალი, ორიოდე რომ გადმოდუღდეს გათქვიფეთ ს[illegible] ან ოთხი კვერცხი, ვისაც როგორა სურს, ნება-ნება ჩაუშვით ქვაბში ოღონდ ჩაშვების დროს მოურიეთ, როდესაც კვერცხის ჩაშვების შემდეგ გადმოდუღდება წვენი მაშინათვე გადმოდგით უყავით სუნელოვანი (მწვანილეულობა) მარილი და პილპილი, მერე მიიტანეთ სუფრაზე. მარხვაში ერბოს მაგიერად ხახვი მოხრაკეთ შირბახტის ზეთში.

13. ლობიოს შეჭამანდი. ქოთნით *) ან ქვაბით ცეცხლზე დადგით წყალი, როდესაც წყალი გაცხელდება, მაშინ ჩაყარეთ ერთი მათლაფა სუფთათ გარეცხილი ხმელი ლობიო; ნახევარი მათლაფა წმინდათ დაჭრილი ხახვი, როდესაც ლობიო საკმარისად მოიხარშება კოვზით ამოზილეთ კარგათ, ჩააჭერით ქინძი, კამა, ოხრახუში, პიტნა და რეჰანი, უყავით ერთი ან ორი კოვზი წმინდათ დანაყილი ნიგოზი, როდესაც ნიგვზის ჩაყრის შემდეგ ერთ-ორჯელ გადმოდუღდება, მაშინ გაუსწორეთ მარილი, პილპილი და ისე მიიტანეთ სუფრაზე როდესაც მზადდება სახსნილო ლობიო, მაშინ ნიგვზის მაგიერად უყავით ერთი ან ორი კოვზი ერბო და როდესაც ლობიო მოიხარშება, ათი წამით წინ ვიდრე მიიტანდეთ სუფრაზე, უყავით რამდენიც გნებავდეთ კარგათ გათქვეფილი კვერცხი.

14 ლობიო ზარბაბით. ლობიო მოხარშეთ, როგორც ზემოთ იყო აღწერილი, როდესაც ხახვს ჩააყრით შემდეგ უყავით ერთი ღვინის ჭიქა დარჩეული და კარგათ გარეცხილი ქიშმიში, ნახევარი ჭიქა დაფხვნილი ნუში, და ერთი ჭიქაც ზირიშკა. როდესაც ლობიო კარგათ მოიხარშება მაშინ ნიგვზის მაგიერად ორი ჭიქა გაწურული თაფლი, თაფლს რომ ჩაუშვებთ, მაშინ ლობიო კარგათ ამოზილეთ ხის კოვზით, შემდეგ ჩააჭერით მწვანილი, უყავით მარილი პილპილი და ისე მიიტანეთ სუფრაზე.

15. ლობიო კოჭა პილპილით. ლობიო ისევ ისე მოხარშეთ, როგორც ზემოთა ვსთქვი, როდესაც კირკაჟათ მოიხარშება მაშინ წვენი გადაწურეთ ცალკე ჭურჭელში, შემდეგ მოხრაკეთ ერბოში ან ზეთში ალყად დაჭრილი ხახვი, როდესაც ხახვი ცოტათი მოიშუშება შიგ ჩაყარეთ კირკაჟი ლობიო, მოხრაკეთ ხახვთან ერთად, როდესაც ლობიოც მოიხრაკება, ზედ დაასხით იმისივე წვენი, უყავით ერთი ჩაის კოვზი დანაყილი ყვითელი კოჭა, ნახევარ მისხალი ზაფრანა და რამდენიმე მარცვალი პილპილი; როდესაც კარგათ მოიხარშება ამოზილეთ ხის კოვზით, ჩააჭერით მწვანილეულობა, გაუსწორეთ მარილი და ისე მიიტანეთ სუფრაზე.

ნატალია დარეჯანაშვილისა

(შემდეგი იქნება)

*) იხ. „ცნობ. ფურც.“ № 874.

*) ქოთანში მოხარშული ლობიო ყოველთვის გემრიელია, ქვაბში მოხარშულზე.

სხვა-და-სხვა ამბავი

უდიდესი ოჯახი. არა ერთხელ გვითქვამს, რომ ამ ბოლო დროს სტატისტიკას დიდი გასავალი აქვსო. აი ეხლაც ერთ კაცს შეუკრებნია სტატისტიკური ცნობები ცხვრების, ცხენების, ხარების და სხვათა რაოდენობის შესახებ მთელ დედამიწის ზურგზედ. როგორც ამ ცნობებიდგანა სჩანს, მთელ დედამიწაზედ 9 მილიონი ჯორი და ვირი ყოფილა (საყურადღებოა, აქედგან ქიზიყს რამდენი ხვდება), 32 მილიონი თხა, 67 მილიონი ცხენი, 104 მილიონი ღორი, 511 მილიონი ცხვარი, სულ 1,035 მილიონი სული

დეპე[illegible]ი

(რუსეთის დეპეშათა [illegible]ოსაგან).

პეტერბურგი. [illegible] ივლისს, დილის 11 საათზედ, დანიის პრინცი ვოლდემარი საზღვარ გარეთ წავიდა.

რენნი. დიდი სიცხეების გამო დრეიფუსის საქმე განხილულ იქმნება ლიცეის დიდს დარბაზში. დრეიფუსი იძულებულ იქმნება მხოლოდ ქუჩის ერთის ნაპირიდგან მეორე ნაპირას გადავიდეს. მთელი ქუჩა შეზღუდული იქნება ჟანდარმებით მანიფესტაციების ასაცილებლად.

ქრისტიანია. დღეს პარლამენტთა წარმომადგენლების კონფერენციაში შეტანილ იქმნა წინადადება იმის შესახებ, რომ რუსეთის ხელმწიფესა და მთავრობათ, რომელთა წარმომადგენელნიც გააგის კონფერენციაზედ იმყოფებიან, მილოცვა გაეგზავნოს გააგის კონფერენციის ბედნიერად დაბოლოვებისა და ამ საქმისაგან საკეთილო შედეგის მიღებისა გამო. პარლამენტთა კონფერენციის წევრთ წინადადება მიეცათ ურჩიონ თავიანთ მთავრობათ გააგაში შეწყნარებულ კონვენციათა მიმახრობა, თუ ჯერ არ შეერთებიან მ მხრივ სხვა სახელმწიფოთ, და აგრეთვე სამედიატორო სასამართლოს შესახების ხელ-შეკრულობაზედ ხელის მოწერა. ეს წინადადება ერთხმად შეწყნარებულ იქმნა.

განცხადებანი

ОТКРЫТА ПОДПИСКА НА 1899 ГОДЪ
НА ЛИТЕРАТУРНЫЙ И НАУЧНО-ПОПУЛЯРНЫЙ ЖУРНАЛЪ
для самообразованія

УРШЕ-Й Г. ИЗД. **МІРЪ БОЖІЙ** УРШЕ-Й Г. ИЗД.

Выходитъ 1-го числа каждаго мѣсяца въ размѣрѣ не менѣе 25 печ, листовъ.

1899 году журналъ будетъ издаваться по той же программѣ и при томъ же составѣ редакціи и сотрудниковъ, причемъ для напечатанія предполагается, между прочимъ, слѣдующее:

БЕЛЕТРИСТИКА ОРИГИНАЛЬНАЯ: «Освободилась», романъ А. Вербицкой; «Риштау», повѣсть В. Сѣрошевскаго; «Отъ Волги до Пор[illegible] Артурса путевые очерки), Н. Гарина; «Душная ночь» (Изъ степныхъ очерковъ) разк. Ю. Безродной; «Каинъ и Артемъ» (Изъ жизни босяковъ), разск. М. Горькаго; «Въ ночной смѣнѣ», разсказъ изъ военнаго быта А. Куприна;; разсказы г.г. Бунина, Патапенко, Станюковича, Чирикова.

Научныя статьи и сочиненія. «Антропологическіе очерки» проф. Брандта: «Современное положеніе вопроса о гипнотизмѣ», .В Битнера; «Чарльзъ Парнель», Ев Тарле; «Очерки по исторіи русской культуры», часть Ш. П. Милюкоа. «Александръ 1 и его время», А. Прѣсякова: «А. С. Пушкинъ (юбилейнав статья). Ив. Иванова; «В. Г. Короленко», Ив. Иванова-«Ада Негри», В.я Фритче: «Очерки по соціальной экономіи», прив.-доц. М Туганъ-Барановскаго; Послѣдствія переворота въ земледѣліи», Л. Крживицкаго; «Положеніе труда въ Аангліи», Л. Давыдовой; «Рихардъ Авенаріусъ и эмпиріокритицизмъ», проф. Г. Челпанова; «Экспериментальная психологія, ея настоящее и будущее, д-ра философіи В. Анри.

ПЕРЕВОДНЫЯ СОЧИНЕНІЯ, «Очерки по исторіи соціальной философіи», Людвика Штейна, пер. съ нѣмецкаго; «Религія красоты» (джонъ Рескинъ и его идеи), Сизерана; «XIX вѣкъ въ различныхъ областяхъ науки, техники и общественной жизни», компилятивныя статьи; «Изъ исторіи тайныхъ обществъ у различныхъ народовъ».

Постоянные отдѣлы. Критическія замѣтки. Изъ западной литературы. На родинѣ. За границей. Научный обзоръ. Текущія научныя новости. Библіографія. Новости иностранной литературы.

УСЛОВІЯ ПОДПИСКИ:

Съ доставкой и пересылкой во всѣ гороса Россіи на годъ	8 руб.
Безъ доставки на годъ	7 »
За границу на годъ	10 »

Вмѣсто разсрочки допускается подписка:

По полугодіямъ;

Съ доставкой и пересылкой во всѣ города Россіи на полгода	4 р.
За границу	5 р

Б[illegible]вки по соглашенію кон[illegible] тор[illegible]

по третямъ года:

Съ доставкой и пересылкой в города Россіи;

въ январѣ	3 р
» маѣ	3 р.
» сентябрѣ	2 р.
За границу: въ январѣ	4 .
» » » маѣ	3 »
» » » сентябрѣ	3 »

Ад[illegible]тербургъ, Лиговка, 26.

Под[illegible]олгода или на треть года продолжаютъ подписку безъ повышенія [illegible]ы.

Уступ[illegible]аписной цѣны никому не дѣлается.

Издател[illegible] *А. Давыдова.* Редакторъ *В. П. Острогорскій*

подписная цѣна на газету „СВѢТЪ"
СЪ „СПРИЛОЖЕНІЕМЪ РОМАНОВЪ"
съ пересылкою и доставкою

На четверть года:

съ 1 января по 1 апрѣля	2 р.
« 1 апрѣля по 1 іюля	
« 1 іюля по 1 октября	
« 1 октября по 31 декабря	

На полгода:

съ января или съ 1 іюля	4 —

На девять мѣсяцевъ:

съ 1 апрѣля	6 —

На годъ:

съ 1 января	8 —

На иные сроки подписка не принимается.

ПРИМѢЧАНІЕ. Подписка на «Приложеніе Романов[illegible] къ газетѣ «СВѢТЪ» принимается лишь одновременно и нер[illegible] дѣльно съ газетою на одинъ и тотъ же срокъ. Лица, вы[illegible] савшія одну газету, могутъ получить впослѣдствіи «Прило[illegible] ніе Романовъ» не иначе, какъ выписавъ новый экземпляръ [illegible] зеты съ «Приложеніемъ».

Адресъ Редакціи: спб. Невскій, 138.

Редакторъ-Издатель **В. В. Комаровъ**

РОССІЯ
ГАЗЕТА ПОЛИТИЧЕСКАЯ и ЛИТЕ[illegible]ТУРНАЯ

ПОДПИСНАЯ ЦѢНА на ГАЗЕТУ „РОСС[illegible]"

	съ пересылкою въ россія р.	к.	съ пересылкою за границ. р.	к.		
На годъ	12	—	24	—	На 6 мѣсяц.	[illegible]
» 11 мѣсяц.	11	10	22	20	» 5 »	[illegible]
» 10 »	10	20	20	40	» 4 »	[illegible]
» 9 »	9	30	18	[illegible]	» 3 »	[illegible]
» 8 »	8	40	16	[illegible]	» 2 »	[illegible]
» 7 »	7	50	15	[illegible]	» 1 »	[illegible]

ПОДПИСК[illegible] [П]РИНИМАЕТСЯ:

Въ С.-Петербургѣ, въ главной [illegible]орѣ газеты «Россія (Невскій [illegible]

Допускается разсрочка платеж[illegible] [подп]исныхъ денегъ: для служащ[illegible] третлямъ чрезъ ихъ казначеевъ; н[illegible]віе же могутъ обращаться [illegible] заявленіями въ С.-Петербургѣ (Нев[illegible]36).

З перемѣну адреѣсса уплачиваетс[illegible]оп. Отдельные нумера газеты [Росс]ія» продается по 6 коп.

ПРІЕМЪ И ПЕЧА[ТАНІ]Е ОБЪЯВЛЕНІИ:

Плата за объявленіе: впереди текст[illegible] каждую строку петита по 5[illegible] позади текста по 25 коп. Контора газет[illegible] открыта ежедневно съ 10 [illegible] 6 часовъ по полудни; редакція газеты открыта съ 1 часу пополудни [illegible] часовъ вечера. Редакторъ принимаетъ для личныхъ объясненій ежедне[illegible] 2 до 5 часовъ пополудни.

Доставляемыя въ редакцію статьи должны бытъ за подписью и съ ад[illegible] автора, безъ чего онѣ печатаемы не будутъ. Статьи, доставляемы безъ [illegible]наченія условій, оплачиваются по усмотрѣнію редакціи. Рукописи яне [illegible]щаются.

завѣдуютъ отдѣлами:

1) Финансовымъ, экономическимъ, земскимъ и крестьянскимъ: Г. П. Сазоновъ,
2) Литературнымъ и политическимъ: А В. Амфитеатровъ.
3 Научнымъ: профессоръ П. И. Ковалевскій, dr. И. Л. Янушкевичъ.
4) Внутреннихъ вопросовъ: М. П. Петровъ.
5) Иностранымъ: Л. Ю. Гольштейнъ.
6) Музыкальнымъ: профессоръ Н. Ѳ. Соловьевъ и Я. А. Рубинштейнъ.
7) Художественнымъ: И. Ф. Порфировъ.
8) Хроники: А. Н. Черный.
9) Провинціальной хроники: М. В. Головинскій.
10) Театральной хроники: Ю. [illegible]ляевъ.
11) Московскимъ: В. А. Гиляровскі[illegible]

Общественный фельетонъ—по воскресеньямъ—Old Gentleman.

Провинціальный фельетонъ—по субботамъ—В. М. Дорошевичъ.

По средамъ печатается «Милліонеръ[illegible] повѣсть, В Г. Авсѣенко.

Постоянный корреспондентъ въ П[а]рижѣ: А. П. Плетневъ.

Корреспондентъ въ спеціальной кома[н]дировкѣ по недороднымъ мѣстностям[ъ] Сергѣй Печоринъ (С. А. Сафонов[ъ]

Постоянные собственные корреспо[н]денты въ Вѣнѣ, Львовѣ, Варша[вѣ] Софій, Константинополѣ, Одессѣ и т.[д.]

(8—8)

Дозволено цензурою. Тифлисъ, 26 Юля 1899 г. სტ. -ბნ. [illegible]) გ. [illegible]), რედაქტორ-გამომცემელი ბ. ბ[illegible]